ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тайшир сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ГАА-2022/94/-НА-СТА-ТШЗ

Дарга, Тэргүүлэх аудитор: Х.Түвшинбаяр

Утас: 70483413 Цахим хаяг: tuvshinbayarkh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг

Утас: 70484055 Цахим хаяг: erdenechimegd@audit.gov.mn

Аудитор Б.Нямдорж
Утас: 99998436 Цахим хаяг: bnyamdorj5@gmail.com

Цахим хуудас: www.audit.mn

Алтай хот

2022 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт .... 2.
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .... 3.
3. Аудитын тайлан 8
   3.1 Ерөнхий зүйл 9
   3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 10
   3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11
   3.4 Материаллаг байдал 11
   3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 12
   3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 12
   3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 13
   3.8 Аудитын гол асуудал .... **13.**
   3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 13
   3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 14
   3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 14
4. Аудитын илрүүлэлт 14
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

9018301, Говь-Алтай аймаг,
Есөнбулаг сум, 7-р баг, Жинст 0
Утас: 70-48-34-13. Факс: (976) 70-48-34-13,
E –mail: govialtai@audit.gov.mn

2022.02.28 № 142

танай ______ -ны № ______ -т

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН ТАЙШИР СУМЫН ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ Ш.ДАВААСҮРЭН ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тайшир сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тайшир сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

07020258

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.ТҮВШИНБАЯР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**71,403,882.21**	**78,015,355.23**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**71,403,882.21**	**78,015,355.23**
35100	**Түүхий эд материал**	**8,058,862.00**	**9,501,831.60**
35110	Тусгай зориулалттай материал	7,679,362.00	8,175,771.60
35130	Эм боох материал	379,500.00	1,326,060.00
35400	**Хангамжийн материал**	**63,345,020.21**	**68,513,523.63**
35410	Бичиг хэргийн материал	159,000.00	159,000.00
35420	Аж ахуйн материал	34,742,715.21	34,603,815.21
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,500,000.00	1,500,000.00
35460	Хүнсний материал	2,594,815.00	115,028.00
35470	Бусад хангамжийн материал	24,348,490.00	32,135,680.42
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**957,238,709.09**	**906,996,197.66**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**957,238,709.09**	**906,996,197.66**
39200	**Биет хөрөнгө**	**927,439,209.09**	**877,271,697.66**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	952,357,209.46	952,357,209.46
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(129,283,840.74)	(164,878,127.70)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	91,170,472.40	72,857,365.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(61,184,467.63)	(39,979,260.00)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	67,565,094.17	52,751,094.97
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(42,537,758.71)	(36,757,417.45)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	10,048,000.00	10,048,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,048,000.00)	(10,048,000.00)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	57,481,623.00	55,800,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,129,122.86)	(14,879,166.62)
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**29,799,500.00**	**29,724,500.00**
39301	Програм хангамж	780,000.00	780,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(592,500.00)	(667,500.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	29,612,000.00	29,612,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,028,642,591.30**	**985,011,552.89**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,028,642,591.30**	**985,011,552.89**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**1,028,642,591.30**	**985,011,552.89**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	267,825,940.10	267,825,940.10
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**(39,511,909.60)**	**(83,142,948.01)**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(43,718,445.40)	(39,511,909.60)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	4,206,535.80	(43,631,038.41)
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	-	-
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	800,328,560.80	800,328,560.80
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,028,642,591.30**	**985,011,552.89**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**694,784,797.00**	**637,749,573.94**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**27,082,047.00**	**25,703,011.94**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**27,082,047.00**	**25,703,011.94**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**27,082,047.00**	**-**
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	27,082,047.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	-	17,556,351.92
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	-	8,146,660.02
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**667,702,750.00**	**612,046,562.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	**489,878,900.00**	**464,177,000.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	489,878,900.00	464,177,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**10,385,950.00**	**5,116,062.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,772,150.00	4,374,862.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,613,800.00	741,200.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**167,437,900.00**	**142,753,500.00**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	167,437,900.00	142,753,500.00
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**690,578,261.20**	**680,593,356.20**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**690,578,261.20**	**680,593,356.20**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**650,361,267.53**	**660,049,764.98**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**402,996,517.00**	**378,826,890.00**
210101	Үндсэн цалин	368,156,284.00	353,089,312.00
210104	Урамшуулал	34,840,233.00	25,737,578.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**50,661,863.33**	**49,810,858.51**
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,628,341.33	35,080,073.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	3,709,826.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,208,375.00	2,966,040.91
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	801,744.00	732,009.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,023,403.00	7,322,907.78
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**122,348,187.00**	**140,490,322.27**
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,853,967.00	2,766,642.27
210302	Түлш, халаалт	120,494,220.00	137,707,680.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	16,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**5,117,063.00**	**3,527,012.00**
210401	Бичиг хэрэг	380,000.00	631,162.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,359,400.00	645,270.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	141,475.00	149,380.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	450,000.00	42,500.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,740,100.00	2,058,700.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	1,046,088.00	-
2105	**Нормативт зардал**	**8,219,699.00**	**14,656,175.00**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	262,500.00	1,037,050.00
210502	Хоол, хүнс	7,637,199.00	13,569,125.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	320,000.00	50,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**880,500.00**	**2,260,200.00**
210604	Урсгал засвар	880,500.00	2,260,200.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**260,000.00**	**140,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	260,000.00	140,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**2,329,800.00**	**936,700.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,533,800.00	936,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	576,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	220,000.00	-

2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**57,547,638.20**	**69,401,607.20**
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	200,000.00	850,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	57,347,638.20	68,551,607.20
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**40,216,993.67**	**20,543,591.22**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**13,447,350.00**	**9,529,400.00**
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	2,518,200.00	6,131,400.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	8,772,150.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,157,000.00	3,398,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**10,590,713.00**	**378,977.73**
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,590,713.00	378,977.73
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**16,178,930.67**	**10,635,213.49**
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,178,930.67	10,635,213.49
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**4,206,535.80**	**(42,843,782.26)**
V	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	**-**	**787,256.15**
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	-	787,256.15
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**4,206,535.80**	**(43,631,038.41)**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**669,584,450.00**	**612,046,562.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**669,584,450.00**	**612,046,562.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	489,878,900.00	464,177,000.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	489,878,900.00	464,177,000.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	12,267,650.00	5,116,062.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,653,850.00	4,374,862.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,613,800.00	741,200.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	167,437,900.00	142,753,500.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	167,437,900.00	142,753,500.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**636,084,450.00**	**610,506,562.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**636,084,450.00**	**610,506,562.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**595,867,456.33**	**589,962,970.78**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	402,996,517.00	378,826,890.00
210101	Үндсэн цалин	368,156,284.00	353,089,312.00
210104	Урамшуулал	34,840,233.00	25,737,578.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	50,661,863.33	49,810,858.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,628,341.33	35,080,073.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	-	3,709,826.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,208,375.00	2,966,040.91
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	801,744.00	732,009.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,023,403.00	7,322,907.78
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	122,348,187.00	140,490,322.27
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,853,967.00	2,766,642.27
210302	Түлш, халаалт	120,494,220.00	137,707,680.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	16,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	5,009,475.00	2,296,612.00
210401	Бичиг хэрэг	380,000.00	631,162.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,359,400.00	645,270.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	141,475.00	149,380.00
210404	Ном, хэвлэл	50,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	450,000.00	96,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,628,600.00	774,800.00
2105	**Нормативт зардал**	9,180,914.00	12,863,388.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	462,000.00	1,724,050.00
210502	Хоол, хүнс	8,368,914.00	11,089,338.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	350,000.00	50,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	999,000.00	3,748,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	1,864,000.00
210604	Урсгал засвар	999,000.00	1,884,200.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	260,000.00	140,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	260,000.00	140,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,329,800.00	936,700.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,533,800.00	936,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	576,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	220,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,081,700.00	850,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,081,700.00	850,000.00

213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**40,216,993.67**	**20,543,591.22**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	13,447,350.00	9,529,400.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	2,518,200.00	6,131,400.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	8,772,150.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,157,000.00	3,398,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	10,590,713.00	378,977.73
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,590,713.00	378,977.73
213404	Хөрөнгийн		
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	16,178,930.67	10,635,213.49
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,178,930.67	10,635,213.49
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**33,500,000.00**	**1,540,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**33,500,000.00**	**1,540,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**33,500,000.00**	**1,540,000.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	33,500,000.00	1,540,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(33,500,000.00)**	**(1,540,000.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	0.00	-
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**242,595,940.10**	**800,328,560.80**	**(36,626,492.40)**	**1,006,298,008.50**
2	**Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт**	-	-	**(7,091,953.00)**	**(7,091,953.00)**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**242,595,940.10**	**800,328,560.80**	**(43,718,445.40)**	**999,206,055.50**
4	**Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт**	-	-	-	-
5	**Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт**	**25,230,000.00**	-	-	**25,230,000.00**
6	**Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз**	-	-	-	-
7	**Өмчид гарсан өөрчилөлт**	-	-	-	-
8	**Зарласан ногдол ашиг**	-	-	-	-
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	-	-	**4,206,535.80**	**4,206,535.80**
10	**2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**267,825,940.10**	**800,328,560.80**	**(39,511,909.60)**	**1,028,642,591.30**
11	**2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**267,825,940.10**	**800,328,560.80**	**(39,511,909.60)**	**1,028,642,591.30**
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**267,825,940.10**	**800,328,560.80**	**(39,511,909.60)**	**1,028,642,591.30**
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	-	-	-	-
18	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(43,631,038.41)	(43,631,038.41)
20	**2021 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл**	**267,825,940.10**	**800,328,560.80**	**(83,142,948.01)**	**985,011,552.89**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	606,930,500.00	595,916,308.78
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	606,930,500.00	595,916,308.78
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	596,386,100.00	586,386,908.78
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	385,388,000.00	378,826,890.00
210101	Үндсэн цалин	358,231,900.00	353,089,312.00
210104	Урамшуулал	27,156,100.00	25,737,578.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	51,296,700.00	49,810,858.51
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,572,900.00	35,080,073.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,680,900.00	3,709,826.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,944,800.00	2,966,040.91
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	736,200.00	732,009.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,361,900.00	7,322,907.78
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	140,868,700.00	140,490,322.27
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,000,000.00	2,766,642.27
210302	Түлш, халаалт	137,708,700.00	137,707,680.00
210303	Цэвэр, бохир ус	160,000.00	16,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,779,300.00	1,765,750.00
210401	Бичиг хэрэг	250,300.00	250,300.00
210402	Тээвэр, шатахуун	497,000.00	495,270.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	161,000.00	149,380.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	96,000.00	96,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	775,000.00	774,800.00
2105	**Нормативт зардал**	14,278,600.00	12,863,388.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,725,000.00	1,724,050.00
210502	Хоол, хүнс	12,503,600.00	11,089,338.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	50,000.00	50,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,884,800.00	1,884,200.00
210604	Урсгал засвар	1,884,800.00	1,884,200.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	150,000.00	140,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	150,000.00	140,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	490,000.00	355,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	490,000.00	355,500.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	250,000.00	250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	250,000.00	250,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	10,544,400.00	9,529,400.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,144,400.00	6,131,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,400,000.00	3,398,000.00
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	-
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	0.00

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2.6 Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**5,116,062.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**5,116,062.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	5,116,062.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	530,862.00
210401	Бичиг хэрэг	380,862.00
210402	Тээвэр, шатахуун	150,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	3,404,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,404,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	581,200.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	581,200.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	600,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	600,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	5,116,062.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	5,116,062.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,374,862.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	741,200.00
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**	
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Тайшир сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Шилэн баланс аудит” ХХК-ний Говь-Алтай салбарын аудитор Б.Нямдорж гүйцэтгэж, хяналтыг Говь-Алтай аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Д.Эрдэнэчимэг, дарга, тэргүүлэх аудитор Х.Түвшинбаяр нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Тайшир сумын Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг аймгийн Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 04 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Тус сургууль нь 2021-2022 оны хичээлийн жилд суралцагчдын бие даан суралцах үйлийг дэмжин хоцрогдолгүй сургах, хөгжил төлөвшил, эрүүл аж төрөх хэв маяг, зөв

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

дадалд суралцах чадвар эзэмшүүлэхэд эцэг эх, асран хамгаалагчдын оролцоо хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, хүний нөөцийг тасралтгүй хөгжүүлж, хосолсон сургалтын орчин бүрдүүлэн ажиллах зорилго тавьсан. Улмаар зорилгоо биелүүлэхэд чиглэсэн 4 зорилтыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаатай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй. Харин Монгол Улсын засгийн газраас 43 дугаар тогтоолоор бүх шатны төсөв захирагч нарт төсвийн хэмнэлтийн горимыг мөрдөж ажиллахыг даалгажээ.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод хяналт хариуцсан ажилтан тусгай төлөвлөгөөний дагуу хяналт шалгалтын үйл ажиллагаа явуулж илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгах чиглэл өгч тайлагнан ажилладаг. Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Тайшир сумын Ерөнхий боловсролын сургууль нь 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны хүлээгдэж буй гүйцэтгэлээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл бага гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны зардлын 655.0 сая төгрөгөөс 2 хувиар буюу 13.1 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувь буюу 10.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн шатны материаллаг байдлыг тайлант оны нийт зардлын 680.5 сая төгрөгөөс 2 хувиар тооцож шинэчлэн тогтоосон материаллаг байдал 13.6 сая төгрөг, шинэчлэн тогтоосон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын 80 хувь буюу 10.9 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Аудитын эрсдэл бага гэж үзэж тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-н 13-д заасны дагуу аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Тайшир сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 4.5 хувиар буюу 46.2 сая төгрөгөөр буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өглөг, эздийн өмчийн данс байна.

Тайлант хугацаанд авлагагүй.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 78.0 сая төгрөг болж 6.6 сая төгрөгөөр өссөн нь бусад хангамж материал нэмэгдсэнтэй холбоотой. Тайлант хугацаанд төсвийн хөрөнгөөр 24.6 сая төгрөгийн, үнэ төлбөргүйгээр 8.1 сая төгрөгийн бараа материал бэлтгэж үйл ажиллагаандаа 26.2 сая төгрөгийн материалыг зарцуулжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,174.2 сая төгрөг болж 34.8 сая төгрөгөөр буурсан нь хөрөнгө актлаж, данснаас хассантай холбоотой.Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 1.5 сая төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж, 4.7 сая төгрөгийн хөрөнгийг балансаас балансt, 14.2 сая төгрөгийг бараа материалын шилжүүлэн үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бөгөөд ИТХ-ын тогтоолоор 55.3 сая төгрөгийн хөрөнгө актлаж, данснаас хассан байна.

Тайлант оны эцэст өглөггүй.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 985.0 сая төгрөг болж 43.6 сая төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ. Орлого өмнөх оноос 9.1 хувиар буюу 59.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Өмчийн өөрчлөлтийн тайлангаар өмнөх оны үр дүн рүү хаасан бичилт хийгдээгүй ба тайлант оны хуримтлагдсан үр дүнгийн эцсийн үлдэгдэл -83.1 сая төгрөг болсон байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 993.7 сая төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Төсөв захирагчид хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 386.8 сая төгрөгөөр бууруулж, 606.9 сая төгрөгөөр баталжээ. Төсвийн төсөл өмнөх оны батлагдсан төсвөөс өндөр байгаа нь цалингийн зардал, тогтмол зардал, томилолт зочны зардал нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсөв захирагчийн 1 хөтөлбөрийн хүрээнд 6 арга хэмжээг улсын төсвөөс санхүүжүүлэхээр 606.9 сая төгрөгийн төсөв баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 606.9 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 596.0 сая төгрөгийг зарцуулж 10.9 сая төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 696.8 сая төгрөг буюу 98 хувьтай байгаа нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшлын зардлаас 6.5 сая төгрөгөөр, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын шимтгэлд төлөх зардлаас 1.5 сая төгрөг, байр ашиглалтын зардлаас 0.4 сая төгрөг, норматив зардлаас 1.4 сая төгрөг,бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлаас 0.1 сая төгрөг , төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж урамшууллаас 1.0 сая төгрөгөөр тус тус хэмнэж зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар 5.1 сая төгрөгийн орлого хүлээн авсан ба 4.4 сая төгрөг дээд шатны байгууллагаас “Боловсрол шинэчлэл” төслийн санхүүжилт, сурах бичгийн түрээсийн орлого 0.6 сая төгрөг, 0.1 сая тендерийн бичиг баримтын үнийн орлогыг тайлагнасан.

Нэмэлт санхүүжилтийн орлогыг төслийн зардал болон тендерийн материалын зардалд зарцуулжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тодорхойлсон тодорхой бус байдал үүссэн, хэрэглэгчдэд хамааралтай санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудалгүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлууд байхгүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасны дагуу тус байгууллагын 2021 оны Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийг хяналаа.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд шилэн дансны цахим хуудсанд оруулбал зохих 606.9 сая төгрөгийн 149 мэдээллийг ил тод байршуулахаас сая төгрөгийн 147 мэдээллийг ил тод байршуулсан байна. Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш 534.4 сая төгрөгийн орлогын гүйлгээ мэдээлээгүй байна

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл "Энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ", "6.4.4.таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг", "6.4.5.цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр" гэсэн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчилд хүргүүлсэн албан шаардлагыг биелүүлсэн байна. биелүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараа жилийн аудитаар

- Нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт
- Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудлыг авч үзэх
- Бараа материалын тайлангийн тулгалт,
- Хөрөнгийн чанар, хугацаандаа нийлүүлсэн эсэхийг шалгах
- Төсвийн хэмнэлтийн горимыг хэрэгжүүлсэн эсэхийг үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар 7.5 сая төгрөгийн зөрчил илэрснээс 2.5 сая төгрөгийн зөрчлийг залруулж, 5.2 сая төгрөгийн зөрчилд албан шаардлага хүргүүллээ.

Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

4.1 Залруулсан алдаа

Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 2.5 сая төгрөгийн материалыг бүртгээгүй байсан зөрчлийг залруулж, тусгай зориулалттай материалын дансанд бүртгэлээ.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй

4.3 Албан шаардлага

- Батлагдсан төсвийг 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар төлөвлөж зарцуулаагүй байгаа нь Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын 1.1-т “үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардал, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, зардлыг гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах” заалттай нийцэхгүй бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.
- Тайлант онд 5.0 сая төгрөгийн зардлыг тооцооны дансаар дамжуулаагүй шууд зардалд бичсэн нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1 “Аж ахуй нэгж байгууллага нягтлан бодох бүртгэлээ аккурэл сууриар хөтөлнө” заалт, мөн хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3.Нягтлан бодох бүртгэлийн мэдээлэл боловсруулах ажиллагааг дараах дарааллаар гүйцэтгэнэ,14.3.1.анхан шатны баримт бүрдүүлэх, 14.3.2.журналд бичих, 14.3.3.дэлгэрэнгүй болон ерөнхий данс хөтлөх, 14.3.4.ажил, гүйлгээний мэдээ гаргах, 14.3.5.санхүүгийн тайлан гаргах. УСНББОУС1,тасалбар болголт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ
- Орон нутгийн өмчийн газар нь тус сургуулиас ирүүлсэн актлах хөрөнгийн жагсаалтын мөнгөн дүнг давтан шалгаж, хөрөнгийн бүртгэлтэй тулгаагүйн улмаас 2020 онд акталж дахин үнэлсэн 0.1 сая төгрөгийн хөрөнгийг 2021 онд дахин акталж, данснаас хасах аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн тогтоол гаргуулсан нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 77 дугаар зүйл, 77.2.1 Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдлыг хянан шалгах буюу түүнд тавих хяналт шалгалтыг зохион байгуулах” заалттай нийцэхгүй, оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул албан шаардлага хүргүүллээ.

4.4 Зөвлөмж

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u> Шилэн дансны цахим хуудсанд цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш 534.4 сая төгрөгийн орлогын гүйлгээг байршуулаагүй.

1.2. <u>Эрсдэл:</u> Хуулийн хэрэгжилт хангаагүй байх

1.3. <u>Өгсөн зөвлөмж</u>: Хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ”, “6.4.4.таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг”, “6.4.5.цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр” гэж заасныг мөрдөж ажиллах

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар: Хүлээн зөвшөөрсөн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 07 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

2. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Тайшир сумын Ерөнхий боловсролын сургууль	5	7.7	1	2.5	-	-	3	5.2	1	-
	ДҮН	**5**	**7.7**	**1**	**2.5**	**-**	**-**	**3**	**5.2**	**1**	